

Schets 5 – Slapend – wakend

Lukas 9:28-36; Handelingen 12:1-19; 1 Petrus 5:8-9

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Apparatuur om het filmpje van het kernwoord 'wederkomst' te bekijken op www.abcvanhetgeloof.nl.
- Als je een vlog maakt (slotopdracht), zorg dan voor het extra materiaal dat je nodig hebt.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
  - ✓ Lukas 9:28-36
  - ✓ Handelingen 12:1-19
  - ✓ 1 Petrus 5:8-9
  - ✓ Romeinen 3:21-32
- Vanuit de belijdenis:
  - ✓ Heidelbergse Catechismus, vraag 127
  - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 37
  - ✓ Heidelbergse Catechismus, vraag 52
- Suggesties om te zingen:
  - ✓ Psalm 3:3
  - ✓ Psalm 4:4
  - ✓ Psalm 5:2 en 3
  - ✓ Gebed des Heeren: 1, 2 en 7
  - ✓ Vader, ik aanbid U
  - ✓ Spoedig zal komen
  - ✓ 't Is middernacht
  - ✓ Vaste rots van mijn behoud
- Gebedspunten:
  - ✓ Dank voor de rust van de slaap en bid voor hen die lijden aan slapeloosheid.
  - ✓ Bid om waakzaam te zijn, met het oog op Jezus' wederkomst.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

1. Wat kunnen we leren van de slapende Petrus?
2. Wat betekent het om waakzaam te leven?

Alternatieve (start)opdracht

- Schrijf het woord 'slapen' op een bord / vel papier en laat de jongeren zoveel mogelijk bijbelse geschiedenissen opschrijven die daarmee te maken hebben.
- Houd een gesprekje over de volgende vragen:
  - Wat is het verschil tussen slapen en waken?
  - Kan slapen ook verkeerd zijn?
  - Kun je ook teveel waken, té waakzaam zijn?
  - Wat weet je uit de Bijbel over waakzaam moeten zijn en mogen slapen?

Achtergrondinformatie

Er komen veel verschillende bijbelgedeelten aan de orde in deze schets. Hieronder tref je een exegetische van enkele belangrijkste gedeeltes aan.

Mattheüs 17:1-8

We komen dezelfde geschiedenis eveneens tegen in Markus 9:2-13 en **Lukas 9:28-36**. Zes dagen nadat Petrus Jezus als de Christus beleden heeft en Jezus voor het eerst Zijn lijden heeft aangekondigd, neemt Hij Petrus, Johannes en Jakobus, Zijn drie meest intieme discipelen, mee een berg op. Al vaker mochten deze leerlingen met de Heere Jezus mee, terwijl de andere discipelen achterbleven. Zij waren getuigen van de opwekking uit de dood van het dochtertje van Jairus en in Gethsémané vinden we ook deze drie discipelen het dichtst bij Jezus. Bij de berg moeten we denken aan de berg Thabor. Daar ondergaat Jezus als het ware een gedaanteverwisseling. Een hemels licht straalt van Hem uit. Zijn gestalte wordt niet veranderd, maar Zijn menselijk aangezicht begint te stralen als de zon en Zijn klederen worden wit als het licht, dat wil zeggen glinsterend van bovenaardse glans. Markus spreekt van een heldere witheid, zoals geen bleker op aarde die kan bewerken. De verheerlijking zal vermoedelijk wel in het donker van de avond of nacht hebben plaatsgevonden. Al moeten we bedenken dat de glans en het licht van de hemelse glorie sterker is dan het licht van de zon. Direct daarna zien de drie discipelen de gestalten van Mozes en Elia. Zij komen met Jezus spreken over Zijn lijden en sterven, dat plaats zal vinden in Jeruzalem. Mozes en Elia vertegenwoordigen de hele oudtestamentische openbaring, n.l. de wet en de profeten. Mozes heeft in de Naam van God Zijn geboden en inzettingen verkondigd. Elia heeft er als profeet voor geijverd. Beiden hebben zij om Christus geroepen. En nu Christus de Schriften van wet en profeten gaat vervullen, nu Hij staat voor de laatste grote worsteling om Gods raad te vervullen, komen zij Christus bemoedigen. De drie discipelen zijn diep onder de indruk gekomen, al kunnen ze alles niet begrijpen. Maar de heerlijkheid boeit hen en daarom willen zij het zo houden. Daarom wil Simon Petrus tabernakelen, tenten, maken voor een goed onderkomen voor zijn Meester en voor Mozes en Elia. Hij beseft niet - evenmin als de anderen - dat er aan de ingang in de heerlijkheid nog heel wat moet vooraf gaan. Na de opmerking van Petrus volgt het hoogtepunt van deze verheerlijking. Er komt een wolk die Christus en Elia en Mozes overdekt. De wolk is een teken van Gods tegenwoordigheid, vgl. de wolkkolom gedurende de woestijnreis van het volk Israël. De drie discipelen zijn vol ontzag als zij dit alles zien. Mozes en Elia keren terug naar de hemel. Maar uit de wolk komt een stem naar de discipelen toe, die uitsprekt het welbehagen dat de Vader in de Zoon heeft, de innige verbondenheid van de Vader met de Zoon. Daarom de oproep: 'hoort Hem.' Zij moeten Hem

met Zijn boodschap aanvaarden. Hij is de Messias, Die het werk der verzoening gaat bewerken. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven, zonder wie niemand tot God komen kan.

Let op het verband van deze geschiedenis. Hieraan vooraf gaat de belijdenis van Petrus dat Jezus de Christus, de Zoon van de levende God is, de Messias. Daarna spreekt Jezus voor het eerst over Zijn lijden en sterven. Dan volgt deze geschiedenis. Hier ontvangt Christus a.h.w. een voorteken van Zijn heerlijkheid. Christus wordt door Zijn Vader bemoedigd en gesterkt voor Zijn lijdensgang. Maar ook voor de discipelen heeft deze verheerlijking betekenis. Ze zullen Hem straks moeten volgen in Zijn lijdensgang. Laten zij dan toch niet vergeten wie Hij is. Laten ze dan toch weten: Hij gaat door lijden tot heerlijkheid. En als wij het moeilijk hebben en beproefd worden mogen we uit deze verheerlijking troost putten en om de heerlijkheid, die alle gelovigen is voorgesteld, het kruis verdragen en de schande verachten. In de opmerking van Petrus om tabernakelen te bouwen en de toestand zo te houden, horen we een stuk verzet tegen het lijden van Christus. Maar Petrus moet leren dat de heerlijkheid van God in Christus wordt gevonden in de schande van het kruis. De opmerking van Petrus is ons echter niet vreemd. De weg van lijden en sterven ligt ons ook niet. Ook wij willen ons leven behouden zonder het te verliezen. Wat een bemoediging ligt er voor Jezus in dat wat God hier van Hem zegt. Als Hij straks, op de lijdensweg, door de diepste duisternis heengaait, mag Hij weten, als houvast en troost, dat Hij de geliefde Zoon is. Wat er ook met Hem gebeurt, ze moeten goed weten wie Hij is en blijft. Daarom moeten ze ook goed letten op Zijn woorden.

Handelingen 12:1-19

Vers 1 'Omtrent dezelfde tijd', dus ongeveer tegelijk met de profetie van A'gabius en de uitbreiding van het evangelie naar Antiochië. Terwijl de handen van Bárnabas en Saulus in het voorgaande vers tot zegen worden gebruikt, doet Herodes heel andere dingen met zijn handen. Deze Herodes is Herodes Agrippa I, de kleinzoon van de kindermoordenaar van Bethlehem en de neef van de Herodes onder wie Jezus geleden heeft. Deze Herodes regeert over een groot gebied dat onder andere Judea en Samaria omvatte. In tegenstelling tot zijn voorgangers is hij geïnteresseerd in goede relaties met de Joden. Tegenover de Joodse leiders stelt hij zich dan ook buitengewoon vriendelijk op. Zijn aanval op de christelijke gemeente moet dan ook verklaard worden uit de drang om de gunst van de Joden te winnen. We lezen niet precies wat Herodes met de vervolgte christenen uit vers 1 doet, maar het verdere verloop van de geschiedenis geeft wel een richting aan: gevangenschap en dood.

Vers 2 Een belangrijk leider wordt met name genoemd: Jakobus, de zoon van Zebedeüs en broer van Johannes. Deze Jakobus was één van de drie vertrouwelingen van Jezus, die samen met Petrus en Johannes vaak door Jezus apart werd genomen. Hij is de eerste apostel die sterft. Onthoofding kwam onder de Joden weinig voor. Het was een ontorende straf.

Vers 3-4 De Joden bevalt deze gang van zaken wel. Voor Herodes is dit een belangrijke reden om door te gaan. Nu hij Jakobus heeft gedood, heeft de christelijke gemeente van Jeruzalem slechts één leider die nog meer op de voorgrond treedt: Petrus. Vanwege het Joodse Paasfeest zijn er veel Joden in Jeruzalem. Voor Herodes een uitgelezen moment om

te laten zien hoe gunstig hij de Joden gezind is. Dit feest heeft voor Herodes ook een nadeel: wanneer hij Petrus meteen doodt, ontwijdt hij het feest. Daarmee jaagt hij de Joodse leiders tegen zichzelf in het harnas en daar is hij niet bij gebaat. Daarom zet hij Petrus eerst gevangen. Na het feest wil hij hem voorbrengen voor het volk, zodat iedereen kan zien: Herodes is de vriend van de Joden. De wacht bestaat uit viermaal vier man. We moeten denken aan een roulatiesysteem, waarbij elke drie uur vier anderen de wacht overnemen. Van deze vier mannen worden er twee aan Petrus vastgeketend. De andere twee nemen de eerste en tweede wacht waar (vers 10). Zestien soldaten worden ingezet om deze ene man te bewaken. Misschien heeft Herodes geweten van de eerdere ontsnapping van de apostelen (Handelingen 5:19). Maar de koning zal ontdekken dat ook met zestien soldaten het werk van God niet te stuiten is.

Vers 5 De christelijke gemeente zit niet stil. Jakobus, een belangrijk leider, is al weggefallen. Als Petrus nu ook sterft, is dat een zware slag voor deze jonge gemeente. Ze bidden daarom voortdurend tot God. Deze geschiedenis wordt een bewijs voor de krachtige werking van God op het gebed.

Vers 6-11 Pas in de laatste nacht voordat Petrus zal worden berecht, vindt de uitredding plaats. Ondanks het komende gericht slaapt hij rustig. Hij moet door de engel gewekt worden. Petrus moet zich haasten, maar krijgt wel de tijd zijn mantel en zijn schoenen aan te trekken. De onwerkelijke gebeurtenissen volgen elkaar op: zijn boeien vallen af; de soldaten merken niets, waarschijnlijk omdat ze slapen; de deuren zwaaien vanzelf open en ze staan zomaar in de nachtelijke straten van Jeruzalem. Petrus denkt dat hij droomt, zo onwerkelijk is het allemaal. De engel verdwijnt, maar Petrus staat nog steeds buiten. En dan pas beseft hij dat God hem opnieuw wonderlijk heeft uitgeleid.

Vers 12-15 Na een moment van bezinning gaat Petrus naar het huis van Maria, de moeder van Markus, de schrijver van het gelijknamige evangelie. De biddende gemeente was daar bijeen, dus deze Maria had een groot huis en was blijkbaar welgesteld. Rhodé (Roosje), het dienstmeisje, was zelf ook christin. In haar enthousiasme vergeet ze de deur open te doen. De gemeente, die zoveel voor Petrus heeft gebeden, kan het vreemd genoeg niet geloven als dat gebed plotseling verhoord blijkt te zijn. Ze menen dat Rhodé gek geworden is. Anderen hebben meer vertrouwen in Rhodé, maar menen met een engel van doen te hebben. Die engel zou dan een soort persoonlijke beschermengel moeten zijn of een verschijning van Petrus' geest terwijl hij zelf gestorven is.

Vers 16-17 De discussie wordt beëindigd doordat Petrus opnieuw klopt. Nu komen ze met meerderen naar de deur om open te doen. Tot hun verbijstering blijkt het inderdaad Petrus zelf te zijn. Hij laat de gemeente zwijgen en vertelt het gebeurde. Jakobus, de broer van Jezus moet op de hoogte worden gesteld. Deze Jakobus had een leidende rol in de gemeente van Jeruzalem gekregen. Petrus zelf zal het werk buiten Jeruzalem voortzetten.

Vers 18-19 Ondertussen zorgt Petrus' verdwijning voor de nodige consternatie in de gevangenis. Niemand weet wat er eigenlijk gebeurd is. Een poging Petrus opnieuw te pakken

te nemen, loopt op niets uit. Herodes zal zich voor gek gezet voelen. De soldaten worden weggeleid. Zij worden verantwoordelijk gehouden en zijn waarschijnlijk gedood (vergelijk Handelingen 27:42). Herodes zelf vertrekt naar Cesaréa. Daar zullen zijn misdaden niet ongestraft blijven. Petrus blijft leven, maar deze Herodes zal een verschrikkelijke dood sterven.

Tot slot Deze geschiedenis leert ons de kracht van het gebed. Het houdt ons ook een spiegel voor: geloven we daadwerkelijk dat de Heere onze gebeden verhoort? God zelf biedt deze jonge gemeente uitkomst en zorgt zo voor de uitbreiding van Zijn evangelie.

1 Petrus 5:8-9 → zie achtergrondinformatie bij schets 4.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Bron: <https://www.hersenstichting.nl/de-hersenen/gezonde-hersenen/slaap/slaap-en-jongeren/>

Tips van jongeren zelf:

1. help mij (beter) leren plannen
2. 's nachts mijn telefoon niet naast mijn bed
3. vlak voor het slapen piekeren voorkomen
4. alleen slapen in de slaapkamer
5. een rustige slaapkamer voor een goede nachtrust

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. De verheerlijking op de berg; Gethsémané; Petrus in de gevangenis.
2. –
3.
  - a. Bij Zijn doop in de Jordaan.
  - b. Het was het begin van Zijn ambtswerk, God de Vader wees Hem toen aan als de beloofde Gezalfde, de Messias. Ook hier kun je iets zien van die bevestiging vanuit de hemel. De Vader wijst Hem aan als de Messias, naar Hem moeten ze horen. *Zie ook de achtergrondinformatie hierboven.*
  - c. Zijn slapen: onbegrijpelijk? Of is dit een gebeurtenis die het verstand te boven gaat? Zijn enthousiasme en ijver: typisch Petrus?
4.
  - a. Uiteindelijk is het een taak die zij niet uit kunnen voeren. Maar dat wilde de Heere Jezus hen misschien op deze manier laten merken?
  - b. Omdat het juist Petrus was geweest die had gezegd dat hij wel voor zijn Meester wilde sterven (vers 31).
  - c. Op www.heidelbergse-catechismus.nl vind je de tekst van de HC in gewone taal. Wat is het zesde wat de Heere Jezus ons leert bidden?
ANTWOORD:

'En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze'. Dat betekent: wij zijn zo zwak, dat we vanuit onszelf het nooit volhouden. Bovendien houden onze grootste vijanden, de duivel, de wereld en onze zondige aard, niet op om ons aan te vechten. Wilt U ons staande houden en versterken door de kracht van Uw Heilige Geest. Zodat we deze geestelijke strijd niet verliezen, maar altijd krachtig verzet bieden, totdat wij uiteindelijk de volledige overwinning behalen.

- d. *Persoonlijk.*
5. –
6.
  - a. Hij slaapt, in vol vertrouwen dat de Heere zorgt. Zoals psalm 3:3 zegt: Ik lag en sliep gerust, van 's Heeren trouw bewust.
  - b. Ja, toen gaf de Heere Jezus de opdracht te waken. Hier heeft die opdracht niet geklonken. Nu mag Petrus rusten, dit getuigt van vertrouwen.
  - c. De gemeente volhardt in het gebed, dit leidt tot Petrus' verlossing.
  - d. Stellingen:
    - God zorgt inderdaad, we mogen ons in alle omstandigheden aan Hem toevertrouwen. Dat is niet altijd makkelijk, dat wil ook niet zeggen dat we net als Petrus verlost worden, maar het is wel de weg waarin de Heere Zijn zegen wil schenken.
    - Zeker! God is Dezelfde en Hij wil om hulp en Zijn zegen gebeden worden.
7.
  - a. *Persoonlijk.*
  - b. *Persoonlijk.*
  - c. Door dicht bij de Heere te leven, veel in Zijn Woord te lezen en in gebed met Hem verbonden te zijn. Je mag jezelf – bijvoorbeeld met de woorden van de psalmen – ook toespreken, aanmoedigen om op Hem te vertrouwen. Hij laat zien dat Hij te vertrouwen is!
8.
  - a. Petrus weet uit eigen ervaring hoe belangrijk het is om te waken. Hij kent de kracht van de duivel en weet dat het nodig is om waakzaam te zijn. Hij weet ook dat je dit in eigen kracht niet kunt en dat daarom het geloof in de Heere Jezus zo nodig is.
  - b. –
  - c. Staan in het geloof kun je niet in eigen kracht. Daar heb je de hulp van de Heilige Geest bij nodig. Maar dat wil de Heere je schenken – zoals Hij ook dat geloof wil schenken. Vraag Hem elke dag om die kracht en hulp, en doe dan in Zijn kracht je uiterste best om te leven naar de woorden van deze tekst. Wees je van de kracht, de aanwezigheid en de list van de duivel bewust; blijf weg van de zonde en leef dicht bij de Heere en Zijn Woord.

9. -
Slotopdracht

Op deze manier laat je de jongeren zelf nadenken over de kern van de avond en laat je hen die op een creatieve wijze verwoorden.